

Hanstholm Varmeværk A. m b a.

Historisk oversigt.

Hanstholm Varmeværk A.m.b.a stiftedes den 23. oktober 1965 på en generalforsamling på Hanstholm Kro. Der var forlods tegnet 51 andelshavere. Den første bestyrelse bestod af tømrermester Hans Bak, postbud Peter Sørensen, arkitekt Sigurd Thomsen, entreprenør A. Westergaard Jensen og murermester Peder Pedersen. Som sognerådets repræsentanter tiltrådte kommunekasserer Chr. Hansen og kommuneingeniør Aage Holm. Hans Bak blev valgt til formand. Studstrup & Østgaard blev antaget som rådgivende ingeniører.

Det blev vedtaget, at alle forbrugere skulle have installeret varmevekslere, da man på denne måde forhindrede, at dårlige forbrugeranlæg påvirker varmekædet.

Den 7. oktober blev ledningsarbejdet igangsat.

Den første kedel blev sat i drift 1. december 1965 i den varmecentral, der var indrettet i det sydlige hjørne af bygningen, som havde huset tyskernes kostforplejning under besættelsen. Der blev i begyndelsen fyret med let olie for at forebygge driftsforstyrrelser, og senere overgik man til den billigere "Svær fuelolie".

Den 30. april 1966 blev boligforeningen, der kaldes 36-husene efter antallet af lejligheder, overtaget. Foreningen havde egen varmecentral, som blev overtaget.

Ved generalforsamlingen i juni 1967 var der tilmeldt 92 ejendomme, hvoraf der var etableret stik til de 64. Advokat K. Agerholm blev valgt til formand.

I september 1967 blev det vedtaget at opslå en stilling som heltidsansat varmemester. Der indkom 14 ansøgninger. Maskinmester Weidemann blev antaget pr. 23. oktober med en gensidig prøvetid på 2 måneder. Årslønnen blev aftalt til kr. 8.000. Det er usikkert om Weidemann faktisk tiltrådte, idet alle senere bestyrelsesreferater nævner Bent Kühn som deltids varmemester indtil maj 1969, hvor elektriker Birk overtog. Fra 1. oktober 1969 overtog Peter Højrup stillingen som varmemester på heltid indtil 1. juli 1996, hvor Ole Larsen tog over. Peter Højrup fortsatte dog på halv tid indtil 30. juni 1997.

Varmeværket blev medlem af Fjernvarmesammenslutningen (Dansk Fjernvarme) fra 1. april 1970. Efter generalforsamlingen i 1970 valgtes Ivan Hansen til formand.

Efter generalforsamlingen i 1975 valgtes auktionsmester Ib Holm Sørensen til formand.

På grund af varmekædets skrantende økonomi indførte Hanstholm Kommune et depositum på kr. 1.500 på alle grunde fra område E2 og fremefter. Beløbet skulle indbetales inden byggetilladelse udstedtes. Grunden til dette var, at fjernvarmen var en del dyrere end opvarmning med oliefyr. Såfremt tilslutning til fjernvarmen skete, så modregnedes depositum i tilslutningsafgiften. Dette beløb blev senere hævet til kr. 4.000 og kr. 5.000.

Der var efterhånden opstået et problem med brændeovne, som ifølge vedtægterne ikke var tilladt. Imidlertid var der alligevel installeret brændeovne, og for at dette ikke skulle påvirke økonomien hos de øvrige forbrugere, så besluttedes det at indstille til generalforsamlingen at ændre vedtægterne således, at varmemeforbruget ikke påvirkedes af alternativ opvarmning. Den 26. juni 1980 blev nye vedtægter vedrørende afregning af varmemeforbrug vedtaget. Det er denne nye fordeling, der principielt stadig er gældende, således at der fra 1. maj 1980 blev opkrævet pr. m³ fjernvarmevand for brændsels- elforbrug m.v. og effektafgift efter rumfang, med et minimum på 400 m³ rum, samt en fast afgift i 20 år fra etablering af stik. Ved overgang fra afregning i M3 til KWh i 1990'erne blev der samtidig indført straf for dårlig afkøling og belønning for ekstraordinær stor afkøling.

I begyndelsen af 1981 blev Herluf Pedersen ansat som assistent for varmemesteren, en ansættelse som varede til 2008. Efter generalforsamlingen i 1981 valgtes havneingeniør Ove Grønkjær Andersen til formand. Samme år blev der indgået kontrakt med Fiskernes Fiskemelsfabrik om leverance af procesrestvarme, og 25. september 1981 startede leverancen.

15. maj 1982 fik andelshaverne et tilbud om kapitalisering af den faste afgift. Ved indbetaling af 4 x den årlige afgift falder den bort fremover. Dette er muligt, da der kan indkøbes obligationer til en meget lav kurs til dækning af de fremtidige årlige ydelser. 62 % af andelshaverne benyttede straks tilbuddet., og senere benyttede flere sig af dette fordelagtige tilbud. Prisen for fritagelsen er senere blevet hævet i forhold til renteniveauet.

Der var i løbet af perioden 1985-1988 blevet forhandlet om etablering af et Kraftvarmeværk i et samarbejde mellem Nordkraft, Fiskemelsfabrikken og Hanstholm Varmeværk. I sommeren 1988 blev det imidlertid klart, at Fiskemelsfabrikken ikke kunne opnå besparelser herved, hvorfor projektet blev opgivet.

I 1988 blev det klart, at der skulle yderligere kedelkapacitet til. Da en ny kedel ikke kunne etableres i det eksisterende lejemål, så blev det vedtaget at søge om at leje den del af bygningen, hvor der tidligere var biograf. Imidlertid tilbød ministeriet, at varmeværket kunne købe hele bygningen til en pris af kr. 1.200.000. Den pris kunne ikke accepteres, og efter forhandlinger i ministeriet, hvor varmeværket var repræsenteret ved formanden Ove Grønkjær Andersen og revisor Gunnar Oddershede, blev man enige om en pris på kr. 850.000. Bygningen skulle overtages pr. 1. maj 1989 og indtil overtagelsen betaltes ingen leje. Billardklubbens lejekontrakt overtages og forlænges for en 10 årig periode. En ny stor gaskedel på max. 6 Gcal blev taget i brug i november 1988. Den er udstyret med brænder til såvel flydende gas som naturgas. Indtil naturgassen kommer til Hanstholm vil der blive anvendt flydende gas, der lagres i en tank som Naturgas Midt/Nord ejer. Derefter anvendes naturgas. Den nye gasfyrede kedel er udstyret med economiser, hvilket giver ekstra ydelse med samme gasforbrug. Dette opnås ved at udnytte varmen i røgen, hvor temperaturen nedsættes fra ca. 200 grader til ca. 40-50 grader.

Der indledes forhandlinger med Nordkraft om et kraftvarmeværk placeret på Molevej.

Fra 22. marts 1991 konstitueres arkitekt Ib Larsen som formand. I samarbejde med Naturgas Midt/nord igangsættes en kampagne for tilslutning til fjernvarme. Naturgasselskabet giver et tilskud på kr. 5.000 mod, at varmeværket ser bort fra tilslutningsafgift. Dette resulterer i 55 nye forbrugere, således at der pr. 1. juni 1992 er tilsluttet 614 forbrugere. Der er købt en varevogn, værkets første.

På foranledning af ingeniørfirmaet Poul Sørensen, der repræsenterer en gruppe borgere i Ræhr, indledes i november 1991 drøftelser om levering af varme til Ræhr, og samtidig genoptages forhandlingerne med Nordkraft vedrørende et Kraftvarmeværk på opfordring af Hanstholm Kommune. I februar 1992 bliver det meddelt, at Energistyrelsen vil pålægge Hanstholm Varmeværk at etablere samproduktion af el og varme i enten 1993 eller 1998, hvilket er baggrunden for genoptagelse af forhandlingerne med Nordkraft.

I 1992 beslutter Ræhr at modtage varme fra Hanstholm, og leverancen starter 1. december 1992. Ræhr Fjernvarme deltager i forhandlingerne med Nordkraft. Det besluttes, at Nordkraft skal eje og drive kraftvarmeværket, men alle udgifter og indtægter deles mellem Hanstholm og Ræhr efter forbrug, d. v. s. at selve varmeprisen bliver ens for begge værker, hvilket også gælder varme fra fiskemelsfabrikken og kedelproduktion. Der modtages tilsagn fra Energistyrelsen på max. kr. 1.530.000 til transmissionsledningen mellem kraftvarmeværket og Molevej. Hanstholm Kraftvarmeværk indvies den 2. december 1994 efter at være taget i brug i oktober.

Der påbegyndes udskiftning af alle målere til energimåling. Efter en gaskampagne i samarbejde med Naturgas Midt/Nord er der pr. 11. juni i alt 672 forbrugere. Forsyningsområdet er udvidet med Molevej, hvortil der er modtaget tilskud fra Energistyrelsen på 14%. Der ansættes ny varmemester pr. 1. juli 1996, Ole Elkjær Larsen, da Peter Højrup ønsker at gå på efterløn. Forsyningsområdet er i 1996 udvidet med Hotel Hanstholm og Håndværkerområdet, hvortil der blev modtaget henholdsvis 32% og 36% i tilskud fra Energistyrelsen. Der er pr. 9. juni 720 forbrugere.

Varmen var meget billig. Prisen pr. kWh var i 1993/94 30 øre og derefter 25 øre indtil 2001/02, hvor prisen på grund af afgifter og gaspris blev forhøjet til 50 øre. Dette skabte naturligvis uro, men der var ingen muligheder for compensation fra staten. Allerede året efter kunne prisen nedsættes til 44 øre og et år senere til 40 øre og senere igen 37 øre, hvorefter den fra 2008/09 blev 32 øre.

I perioden 2000 til 2010 er der sket meget. På grund af en procedurefejl ved tilslutningen kunne Hotel Hanstholm undgå at fortsætte som forbruger, men måtte efter en retssag betale et betydeligt beløb ved udtrædelsen. Hotellet blev i november 2004 solgt, og den nye ejer blev tilsluttet igen.

Under orkanen den 8. januar 2005 skete der skade på Molevej 13 for mere end 3 millioner. Skaden fik ingen indflydelse på varmeleverancen. I forbindelse med forsikrings-selskabets retablering af skaden besluttede bestyrelsen, at lade de 2 ubeskadigede ender af østfacaden skalmure, samt at udskifte vinduerne, således at bygningens facade fremstår som ny. Forsikrings-selskabet betaler for et nyt tag til hovedfløjen, da der ikke kan skaffes teglsten i samme størrelse som den nuværende. Varmeværkets udgift bliver kr. 320.000.

Værket indbragte i 2005 afregningsprisen fra Kraftvarmeværket for Energitilsynet, idet kedelproduktionen var væsentlig billigere end kraftvarme. I henhold til gældende regler kunne Hanstholm Varmeværk forlange at blive afregnet efter egen produktionspris (substitutionsprisen), såfremt den var lavere end Kraftvarmeværkets pris. Hanstholm Varmeværk vandt sagen, der resulterede i en besparelse på ca. Kr. 1.700.000 årligt fra juli 2005.

I november 2004 blev det besluttet af anskaffe et nyt vandbehandlingsanlæg (omvendt osmose) til levering først i det nye år. Det blev på grund af orkanen i januar 2005 udsat, og det blev først installeret i 2006. Samtidig blev den sidste af de gamle oliekedler udskiftet med en brugt kedel på 4,65 MW, der er udstyret med såvel gasbrændere som oliebrændere. I første omgang blev den kun

brugt til gas. Prisen var 1.551.650 incl. installation, excl. bygningsforandringer. I september 2006 blev det besluttet at ansøge om tilladelse til fyring med bioolie. Der blev lavet en aftale med Viktor Jensen, Dansk Fjernvarmes Projektselskab, som skulle skaffe tilladelsen hjem. I foråret 2007 kom tilladelsen, og 1. december var oliefyringen en kendsgerning. Udgiften var ca. 1.400.000, som ventes at være sparet i løbet af max. 2 år. Der er senere opført et røgvaskeanlæg, som nedsætter skorstenstemperaturen fra 250 grader til 45 grader, samtidig med en fuldstændig ren røg.

Som forudsætning for at DONG og Elsam kunne få tilladelse til fusion pr. 1. januar 2007, fik Elsam besked på at afhænde alle decentrale kraftvarmeværker. Der blev af Hanstholm Varmeværk forlangt en pris svarende til gælden på ca. 26 millioner. Dette tilbud afvist. Herefter forsøgte Elsam at afhænde Kraftvarmeværket til anden side, men når de eventuelle købere ved et besøg fik oplyst betingelserne for levering af varme til Hanstholm Varmeværk, så trak de sig omgående tilbage. Da Elsam fik besked på, at de decentrale værker skulle være afhændet inden udgangen af 2006, så kom der igen gang i forhandlingerne. Der blev dannet et konsortium af værkerne i Ringkøbing, Skjern, Nibe og Hanstholm med et formål at købe Kraftvarmeværkerne de pågældende steder, og pr. 1. januar 2007 blev værket overtaget for en pris af 9.500.000 kr. efter en motorrenovering til ca. 4.500.000 kr.

Den 1. oktober 2006 ansættes Dennis Vang Jensen som assistent for varmemesteren, idet Herluf Pedersen ønsker at gå på efterløn i 2007. Samme år oprettes et forum til behandling af ”Varmeplan Thy”. Bestyrelsen vælger forretningsfører Gunnar Oddershede til at tiltræde udvalget. Oplægget drejer sig om at forbinde alle varmeværker i Thy med fælles produktion. Der er ikke udsigt til at projektet vil kunne realiseres inden for de nærmeste år.

Stueetagen i vestfløjen er udlejet til Marineforening, Jagtforening og Billardklub. I forbindelse med at Marineforeningen ønskede at leje overetagen til salonskydebane blev der indgået et lejemål. Varmeværket bekostede nyt tag og renovering af vestgavlen, medens Marineforeningen selv stod for indvendig istandsættelse og nødvendige tilladelser. I december 2010 blev det besluttet at anskaffe varmepumpe til udnyttelse af den sidste røgvarme fra oliekedlen. Samtidig besluttedes at installere en 10 MW elkedel på Industrivangen. Installation af automatisk måleraflæsning påbegyndes.

I 2011 bliver ”varmeplan Thy” sat i bero, da der ikke findes økonomisk grundlag for en gennemførelse. Elkedlen sættes i drift i efteråret 2011.

I foråret 2013 bliver det besluttet at investere i anlæg til forbindelse fra Hanstholm Fiskemølsfabrik via Molevej 13 til akkumuleringstanken på Industrivangen. Fiskemølsfabrikken leverer varme til nedsat pris i en periode svarende til 50 % af investeringen. Anlægget viser sig at virke tilfredsstillende for begge parter, idet varmeværket kan modtage en større del af overskudsvarmen fra fabrikken.

Den 1. september 2015 tages et flisfyrianslæg til ca. 31 millioner i brug. Den officielle indvielse, samt varmeværkets 50 års jubilæum fejres med åbent hus den 19. september.

Redigering afsluttet den 30. juli 2015.